

Roadmap to

'Zeg maar nee dan krijg je er twee.' Of drie zelfs.

Aan kerncentrales zal televisiemaker Bart de Graaff niet gedacht hebben toen hij in de jaren tachtig een reclamespotje voor chocoladekoekjes opnam. Staan er over tien jaar drie in Zeeland?

Tekst: Remko Ebbers, Jiska Vijselaar | Beeld: Link Design

Kernenergie was – zeker na de ongelukken met centrales in het Amerikaans Harrisburg en het Russische Tsjernobyl – jarenlang taboe. Opeenvolgende kabinetten stonden er niet echt om te springen dat taboe te doorbreken en de voet van de rem te halen. Maar ondanks dat 'nee' maakten het Zeeuwse energiebedrijf Delta en energiemaatschappij Energy Resources Holding (ERH) toch bekend plannen te hebben om een nieuwe kerncentrale te bouwen in Borssele. En nu het kabinet-Rutte heeft gezegd werk te willen maken van nieuwe kernenergie, staat er eigenlijk niets meer in de weg om ze ook daadwerkelijk uit de grond te 'stampen'. Dus over een paar jaar staan er twee, misschien zelfs wel drie kerncentrales in Zeeland. Want alle seinen staan op groen. Toch?

BEETJE ROESTIG

De champagnekurken zullen ongetwijfeld hebben geknald bij Delta en ERH na de bekendmaking van de plannen van het kabinet-Rutte. Beide bedrijven hebben al aangekondigd een vergunningaanvraag in te willen dienen. De argumenten: mikken op alleen duurzaam opgewekte energie is niet voldoende om de leveringszekerheid van energie ook voor de toekomst veilig te stellen. Die bronnen dragen nu minder dan 3 procent bij aan de energievoorziening. Bovendien levert kernenergie ook nog eens betaalbare energie op. En dat is goed nieuws voor het bedrijfsleven: lagere energieprijzen verbeteren de concurrentiepositie van internationaal opererende Nederlandse bedrijven. En verder zal

kernenergie

kernenergie ook nodig zijn om de Europese klimaatdoelstellingen te halen. Kerncentrales stoten immers geen CO₂ uit.

Een uitgemaakte zaak dus? Dat nou ook weer niet. Het nieuwe kabinet heeft weliswaar besloten alle energiezaken over te hevelen naar het ministerie van Economie Landbouw en Innovatie (EL&I, voorheen: Economische Zaken). Maar Infrastructuur & Milieu (voorheen: VROM) heeft er ook nog iets over te zeggen, vindt het in elk geval zelf. In een naar *Business News Radio* uitgelekte notitie liet het ministerie weten dat er helemaal geen vaart gemaakt kan worden met kernenergie. Er zouden te weinig ambtenaren zijn om de vergunningaanvraag snel te kunnen behandelen en dus zou de beslissing over deze kabinetsperiode heen getild worden.

Maar met een beetje goede politieke wil moet daar toch wel een mouw aan te passen zijn. Dat de ambtelijke molen een beetje roestig geworden is nu er sinds eind jaren zestig geen vergunningen voor nieuwe centrales zijn verleend, is niet onlogisch. Op zichzelf hoeft dat geen probleem te zijn. Nederlandse ambtenaren hoeven het wiel ook niet helemaal zelf uit te vinden: Finland en Frankrijk beschikken over ruime ervaring met dit proces. De kunst kan vast een beetje afgekeken worden of er kan kennis worden ingehuurd uit andere lidstaten. Een suggestie die overigens ook al werd gedaan in een rapport dat in opdracht van oud-minister Van der Hoeven (EZ) en Cramer (VROM) begin dit jaar werd gemaakt. In elk geval kan het kabinet nu al in actie komen door ambtenaren vast bij te scholen en in andere Europese lidstaten te laten kijken hoe een en ander slim geregeld kan worden.

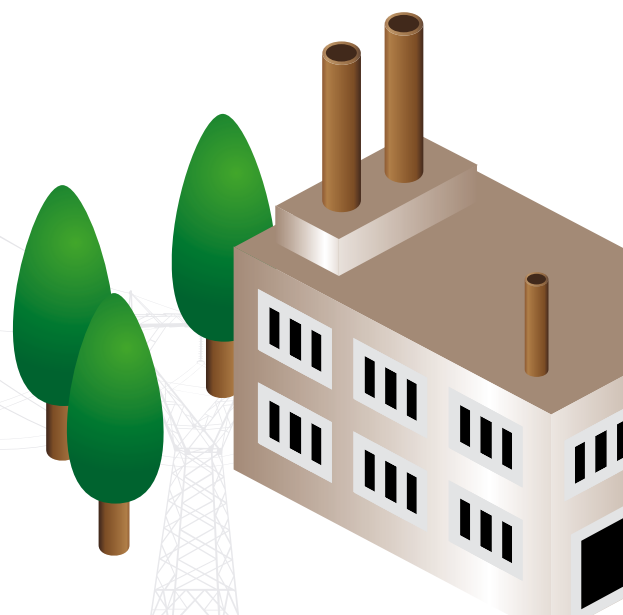
STREEPJE HARDER

Dat het kabinet er veel aan gelegen is vaart te maken met kernenergie bleek ook wel tijdens het debat met de Tweede Kamer over de regeringsverklaring. Premier Rutte liet de Kamer weten dat bijna de hele begroting van Economische Zaken, behalve op het gebied van kernenergie, zich leent voor initiatieven van de oppositie. Met andere woorden: aan kernenergie houdt hij dus stevig vast.

Maar wil er nog deze kabinetsperiode een beslissing vallen over een vergunning voor de bouw van een nieuwe centrale, dan zal Rutte wel de daad bij het woord moeten voegen. Een beetje snelheid maken dus. Het helpt dat het kabinet de voorstellen van de commissie-Elverding wil doorvoeren en daarmee procedures sneller wil laten verlopen. Ook eurocommissaris Oettinger van energie is er veel aan gelegen de procedures voor vergunningen voor grote energieprojecten te versnellen,

liet hij vorige week weten. Binnen maximaal vijf jaar moet er een vergunning liggen. Tornen aan de inspraak van burgers wil hij niet, maar een streepje harder lopen moet volgens de eurocommissaris best kunnen. En zo niet? Dan staat een lidstaat een 'passende consequentie' te wachten, zegt Oettinger. Wat dat precies inhoudt, wil hij nog bekijken, maar duidelijk is wel dat langzaam-aan-procedures tot de verleden tijd gaan behoren.

Van drie plaatsen vooruit naar twee beurten overslaan en via gevangenis naar put. De vergunningverlening voor de bouw van een nieuwe centrale heeft wel wat weg van een potje ganzenborden. Als iedereen zijn beste beentje voorzet kan de eerste centrale er over pakweg zeven of acht jaar staan. Maar eerst moet de hindernisbaan van de vergunningverlening worden genomen: bekendmaken van plannen voor nieuwbouw, vragen om richtlijnen voor het maken van een rapportage over de gevolgen voor de omgeving van de bouw van een centrale (de zogenoemde milieueffectrapportage), inspraak, adviesaanvragen, milieu-, technische en veiligheidsrapporten, vergunning op basis van de kernenergiewet, wijziging bestemmingsplan, omgevingsvergunning en ga zo maar door. Voor een deel zal het tempo worden bepaald door de tegenstanders, maar de overheid kan er wel alles aan doen om de zaak niet nodeloos te rekken. Of om het Cruijff te spreken: "Je moet altijd zorgen dat je een doelpunt meer scoort als de tegenstander." ■

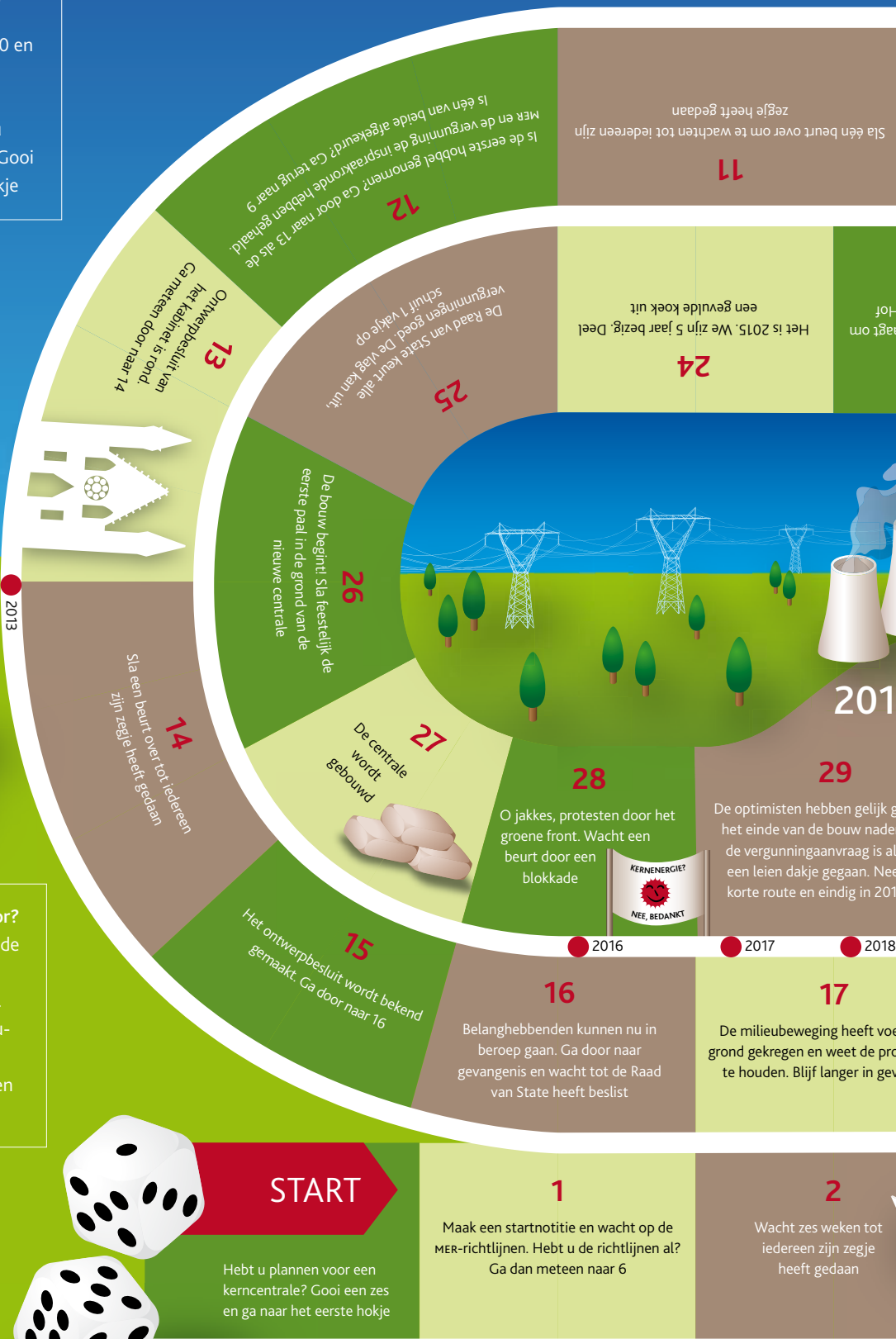
Het grote kernenergiespel

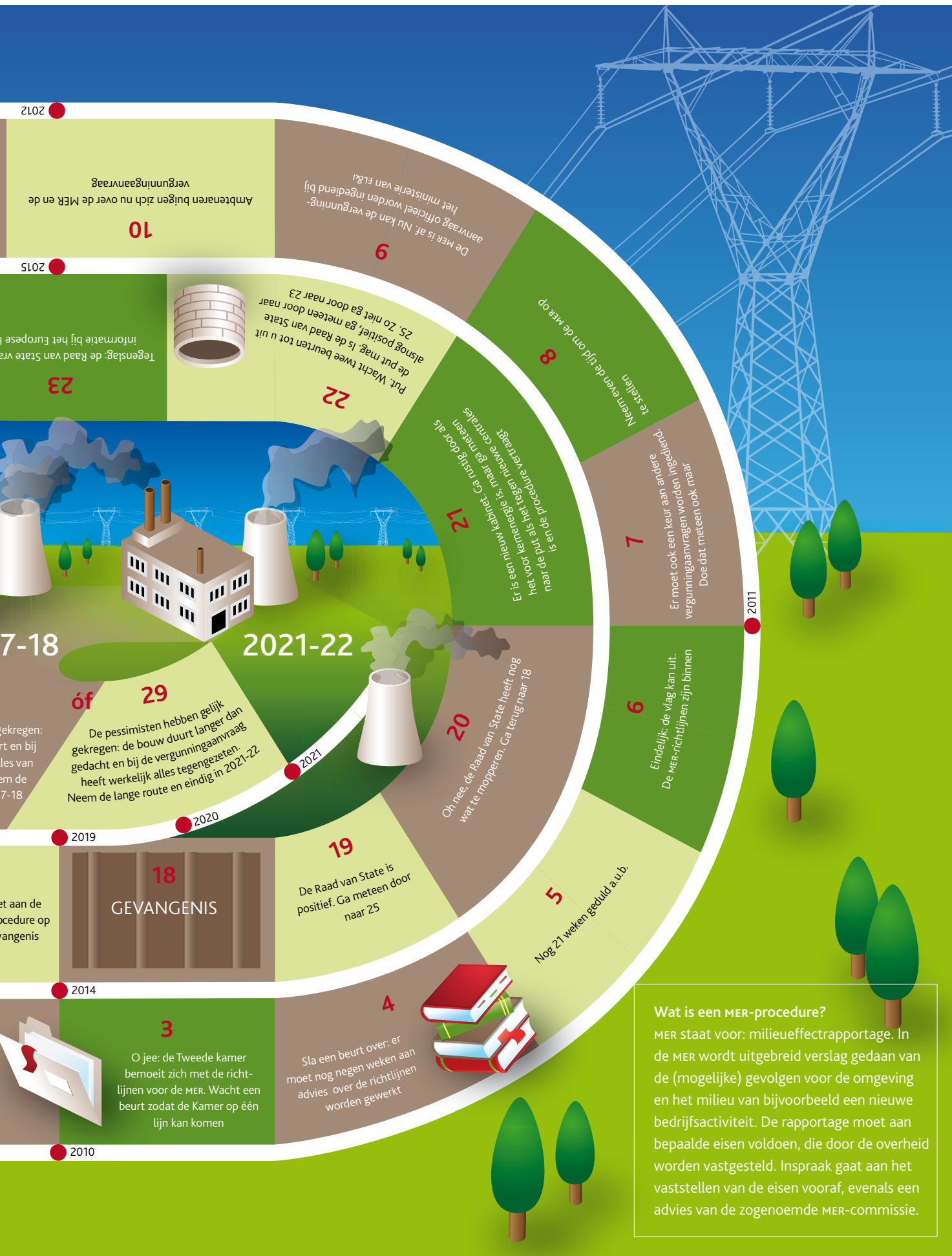
Geschiedt voor iedereen van 0-100 en tenminste 1 speler

Om het spel te beginnen: Hebt u plannen voor een kerncentrale? Gooi een zes en ga naar het eerste hokje

Startnotitie: waar is dat goed voor?

Een startnotitie is een stuk waarin de plannen voor een nieuwe bedrijfsactiviteit bekend worden gemaakt. Bijvoorbeeld de bouw van een nieuwe kerncentrale. De notitie vormt ook het startsein voor het opstarten van de MER-procedure

Wat is een MER-procedure?
MER staat voor: milieueffectrapportage. In de MER wordt uitgebreid verslag gedaan van de (mogelijke) gevolgen voor de omgeving en het milieu van bijvoorbeeld een nieuwe bedrijfsactiviteit. De rapportage moet aan bepaalde eisen voldoen, die door de overheid worden vastgesteld. Inspraak gaat aan het vaststellen van de eisen vooraf, evenals een advies van de zogenoemde MER-commissie.